

2

Samen zijn
we sterk

de sociale missie van de Kerk

**“De grootste gave die de mens onder de hemel kan bezitten is:
goed kunnen samenleven met de mensen met wie hij samen leeft.”**

Zalige Aegidius van Assisi (+1262)
metgezel van de heilige Franciscus

We kennen allemaal wel iemand die graag onder de mensen is. Of het nu gaat om het tijd doorbrengen met een groep vrienden of nieuwe mensen ontmoeten, deze “sociale vlinders” vliegen van het ene contact naar het andere, blij om steeds weer andere mensen te ontmoeten en in relatie te treden. Misschien ben jij wel zo iemand, of hou je er juist niet zo van om steeds andere mensen om je heen te hebben. Maar of je nu extravert bent en het liefst om mensen heen fladdert, of juist introvert en regelmatig alleen wil zijn om weer op te laden, je bent altijd een sociaal wezen. We zijn allemaal geschapen om samen te leven, omdat we geschapen zijn naar het beeld van de Drie-ene God, de God die zelf een gemeenschap van personen is.

Het is niet alleen onze menselijke natuur. Ook onze roeping als christen maakt ons sociaal. De Kerk is een gemeenschap. Zelfs meer dan dat: de Kerk is het Lichaam van Christus. We behouden onze eigen individualiteit, maar als leden van iets groters dan wijzelf. Dat verbindt ons op een zeer reële wijze met ieder ander lidmaat van het Lichaam. Deze diepe en blijvende band is de kern van de sociale missie van de Kerk.

Lees de DOCAT nummers 22-27.

Wat zegt de DOCAT?

- 1 Wat zijn de twee doelen van de sociale leer van de Kerk?
- 2 Waarnaar verwijst de term “sociale leer”?
- 3 Gaat de aandacht van God (en daarmee zijn Kerk) volgens nr. 26 uit naar het individu of de gemeenschap?

Wat zegt de Bijbel?

- 1 In het verhaal over de schepping zegt God telkens dat het goed is. In Genesis 2, 18 wordt er gesproken over iets dat niet goed is. Waarom is volgens jou deze situatie niet goed?
- 2 Wat zegt Psalm 139 over Gods zorg voor jou als persoon?
- 3 Lees Openbaring 21, 2-3. De “heilige stad, het nieuwe Jeruzalem” in het boek Openbaring is de Kerk. Wat zegt deze tekst over de relatie tussen God, de Kerk en ons?

Gesprek

- 1 Waarom denk jij dat het christelijk beginsel van de waardigheid van de menselijke persoon een noodzakelijk fundament is voor een vrije en rechtvaardige samenleving?
- 2 Wat zijn enkele van de tekenen van onze tijd, de dringende sociale kwesties in onze wereld van vandaag?
- 3 Nr. 24 zegt dat “alle leden van de Kerk... deel hebben aan de totstandkoming van de sociale leer.” Op welke manieren kun jij meewerken aan de totstandkoming van de sociale leer?

Actie

- 1 Op wie steun jij het meest in je dagelijkse leven? Zorg dat je die persoon deze week bedankt voor zijn of haar hulp. En van wie ben jij de steunpilaar? Bedenk hoe jij die persoon deze week nog meer tot steun kunt zijn.
- 2 Vraag God hoe jij je relatie met de andere leden van de Kerk verder kunt versterken.
- 3 Ben je lid van een (jongeren-) groep binnen de Kerk? Als je dat nog niet bent, kijk dan of er een groep is waar je lid van kunt worden en of je kunt meedoen aan hun activiteiten.

Reflectie

We zijn geschapen om relaties aan te gaan met andere mensen, en ten diepste met God. Het is daarom niet de bedoeling dat we voor onszelf leven. Wat je ook meemaakt, wie je ook ontmoet, God is altijd bij je. Toch zijn er momenten waarop we Hem het liefst zichtbaar, voelbaar en hoorbaar naast ons zouden hebben. Dat is één van de redenen waarom Jezus ons de Kerk heeft gegeven, als de gemeenschap die je op je weg door het leven helpt en je naar de hemel leidt. Dat is een groot geschenk! Dat betekent dat we niet alleen onze familie en vrienden als onze gemeenschap hebben, maar ook onze parochie en de hele Kerk op aarde en de gemeenschap van de heiligen in de hemel. Het gaat echt om een geweldige gemeenschap! Maar met het lidmaatschap van het Lichaam van Christus neem je ook een verantwoordelijkheid op je. Want zoals andere leden van het lichaam ons zullen helpen op onze weg door het leven, moeten wij ook anderen helpen door onze liefde en gebed. Zo krijgt je weg door het leven vorm: jij, Christus, en de rest van de Kerk. Zoals Prediker schrijft in 4, 12: “Een driedubbel koord krijg je heel moeilijk stuk.”

- 1 De Kerk kan hulp bieden. Aan welke hulp heb jij het meest behoefte?
- 2 Wat zijn manieren waarop jij vormgeeft aan jouw verantwoordelijkheid om andere leden van het Lichaam van Christus te helpen?
- 3 Waarom is het belangrijk dat de Kerk een tastbare en zichtbare gemeenschap is en niet slechts een geestelijke, spirituele gemeenschap?

De geestelijke missie van de Kerk is duidelijk: zorgen dat mensen in de hemel komen. Maar de Kerk bekommert zich behalve om het geestelijk welzijn van haar kinderen ook om hun lichamelijk en emotioneel welzijn. De menselijke persoon bestaat uit lichaam en ziel, en de Kerk bekommert zich om beide. Daarom is de sociale leer van de Kerk zo belangrijk. Het bouwen aan een betere wereld gaat hand in hand met onze hemelse bestemming. Christen zijn betekent zorgen dat anderen zowel geestelijk als lichamelijk gevoed worden. Er zijn vele manieren om dit te doen. Daarom geeft de sociale leer van de Kerk richtlijnen en beginselen, en het is aan ons om er concrete invulling aan te geven.

Lees de DOCAT nummers 28-36.

Wat zegt de DOCAT?

- 1 Wat is volgens nr. 30 het verband tussen ontwikkelingswerk en geloofsverklaring?
- 2 Welke fundamentele kenmerken moet een politiek of maatschappelijk model hebben voor de Kerk om er haar goedkeuring aan te kunnen geven?
- 3 Waarom spreekt de Kerk zich uit over sociale kwesties?

Wat zegt de Bijbel?

- 1 Hoe kun je de parabel over het gist (Mattheüs 13, 33) toepassen op de opdracht van christenen in de samenleving?
- 2 Lees (Marcus 12, 17). Wat komt God toe? Wat komt de keizer toe (de regering en de maatschappij)? Denk je dat wat God van je vraagt en wat de samenleving van je vraagt met elkaar kunnen botsen? Waarom, of waarom niet?
- 3 Lees de beschrijving van de ware vroomheid in de brief van Jakobus (1, 27). De heilige Thomas van Aquino (1225-1274) legde uit dat sommige religieuze handelingen direct op God zijn gericht (zoals het offer of het gebed), terwijl andere handelingen God eren door te gehoorzamen aan zijn geboden. Waarom denk je dat beide handelingen nodig zijn voor echte vroomheid?

Gesprek

- 1 Hoe kunnen we, als handen en voeten van Christus, betrokken zijn op de politiek? Hoe kun jij betrokken raken bij politieke besluitvorming over sociale problemen, ook als je nog te jong bent om te mogen stemmen?
- 2 Wat zou je tegen iemand zeggen die vindt dat de Kerk geen recht van spreken heeft over de problemen in een geseculariseerde maatschappij?

Actie

- 1 Neem deze week iedere dag even de tijd om te bidden voor de regering en de volksvertegenwoordigers.
- 2 Vraag God hoe Hij wil dat je meer betrokken bent bij het meewerken aan een betere samenleving.
- 3 Wanneer je oud genoeg bent om te mogen stemmen, zoek dan uit welke politieke partij het meest in overeenstemming handelt met de sociale leer van de Kerk.

Reflectie

De Kerk zet geen politiek beleid uit en ze schrijft de samenleving ook niet voor hoe zij specifieke sociale problemen moet oplossen. Het is de taak van de individuele christen, en in het bijzonder de leek, om politiek actief te zijn en zich bezig te houden met specifieke sociale problemen. Dat betekent dat je geroepen bent om mee te bouwen aan de aardse stad, zodat die meer gaat lijken op de hemelse stad (Compendium van de sociale leer nr. 63). Er bestaan vele wegen om dit te doen, en je zult antwoord geven op je roeping overeenkomstig jouw gaven en talenten en de mogelijkheden die je ziet. Hoe je de beginselen van de sociale leer van de Kerk concreet in praktijk kunt brengen zal voor iedereen verschillen, maar we zijn allen geroepen!

- 1 Welke sociale problemen raken jou het meest? Waarom?
- 2 Welke gaven en talenten bezit je die je kunnen helpen om een oplossing op die problemen te vinden?

Wanneer was het voor het laatst dat je een hele dag (de hele 24 uur) doorbracht zonder blootgesteld te zijn aan welke vorm van media dan ook? Geen tv, geen films, geen internet, geen sociale media, geen computergames. Kun jij je dat herinneren? Hoe was dat? We zijn heel erg afhankelijk van de nieuwe media. We gebruiken ze voor onze opleiding, voor communicatie en ontspanning. Deze technologie kan heel goed zijn, maar we moeten er goed op letten hoe we ze gebruiken. Nieuwe media zijn een goed hulpmiddel, maar een slecht leidsman.

Lees de DOCAT nummers 37-46.

Wat zegt de DOCAT?

- 1 Aan welke ethische eisen moeten de media zich houden (en zij die deze media beschikbaar stellen en ze verspreiden)?
- 2 Welke verantwoordelijkheid hebben de mensen die de media gebruiken?
- 3 Zijn de media inherent goed? Zo ja, betekent dit dat het gebruik ervan altijd goed is?

Wat zegt de Bijbel?

- 1 Lees de brief aan de Efeziërs 4, 15-16 en 29-30. Hoe moeten we volgens Paulus met elkaar spreken? Waarom is het voor ons zo belangrijk om dat zo te doen?
- 2 Jakobus wijst ons in zijn brief erop hoe machtig de tong (taal) is en hoe gevaarlijk die kan zijn wanneer hij op een liefdeloze wijze wordt gebruikt. Wat is volgens Jakobus 3, 8-10 in het bijzonder verkeerd bij het spreken zonder liefde?
- 3 Welk raad geeft Spreuken 15, 1 jou als het gaat om reageren op iemand die het niet met je eens is?
- 4 Wat zegt Jezus Sirach 20, 7 over wanneer je iets moet zeggen en wanneer je moet zwijgen?

Gesprek

- 1 Om dienstbaar te zijn aan het algemeen welzijn moet communicatie op de sociale netwerken een dialoog zijn: een gesprek waarbij ideeën en meningen worden uitgewisseld. Is het volgens jouw ervaring makkelijk of juist moeilijk om de sociale media voor een dialoog te gebruiken? Waarom? Welke stappen kun jij zelf nemen om dialoog op sociale media te bevorderen?
- 2 Wanneer gebruik je media verstandig? Wat maakt het moeilijk om media verstandig te gebruiken en hoe kun je die uitdagingen overwinnen?

Reflectie

De nieuwe media zijn een geweldig en effectief instrument. Ze bieden ongekennde mogelijkheden voor communicatie en samenwerking. Maar, net zoals bij ieder machtig middel, brengen ze ook risico's met zich mee wanneer ze op een onverantwoordelijke wijze worden gebruikt. Nieuwe media, en in het bijzonder de sociale media, maken gemeenschappen mogelijk die letterlijk en figuurlijk geen grenzen meer kennen. Maar ze kunnen relaties tussen personen ook verzwakken als ze geheel willekeurig worden gebruikt. We kunnen met iedere persoon in de wereld communiceren, maar we kunnen ons daarbij ook achter een scherm verstoppen en vergeten dat de ander een echte persoon is die respect en liefde van ons verdient. Onbarmhartige woorden en krachttermen die je

in het gewone gesprek vermijdt, worden met groot gemak via internet gebruikt. En in een wereld van memes en soundbites kan het moeilijk zijn om eerlijk en respectvol met elkaar om te blijven gaan.

- 1 Op welke manieren kunnen volgens jou de nieuwe media het persoonlijke contact versterken? En op welke manieren kunnen ze het verzwakken?
- 2 Hoe kun jij je aan het gebod van Christus houden, om je naaste lief te hebben als jezelf, wanneer je de nieuwe media gebruikt? Wat denk jij, is dat op de nieuwe media makkelijker of moeilijker dan bij face-to-face communicatie? En waarom?

Actie

- 1 Iedere keer dat je deze week gebruik maakt van je sociale media denk dan aan de verantwoordelijkheid die je hebt tegenover God en de naaste. Voordat je iets post of ergens op antwoordt, vraag jezelf af of dat bijdraagt aan een beschaving van liefde.
- 2 Wanneer je deze week gebruik maakt van een vorm van sociale media, deel dan iets dat bijdraagt aan het algemeen welzijn - een opbeurende quote, een Bijbelcitaat, een positief verhaal etc.